

Katalog over godkendte
uddannelsesaktiviteter for
børn og unge, der er
medlemmer af et
ungdomsbrandkorps

Katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter i ungdomsbrandkorps

Overordnede bestemmelser

I samarbejde med repræsentanter for KL, en række kommuner med og uden ungdomsbrandkorps samt Landsforeningen af Ungdomsbrandkorps og Beredskabsforbundet er nærværende katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter udarbejdet af Beredskabsstyrelsen i 2013 og justeret i 2018. Kataloget skal anvise mulige uddannelsesaktiviteter, der vil kunne opnå tilskud via ordningen med enhedstimebetaling. Følgende gælder som forudsætninger for at kunne få tildelt en bevilling fra enhedstimebetalingsordningen:

- Procedurer for ansøgning, tildeling af bevilling og regnskabsafklæggelse mv. følger de til enhver tid gældende regler for enhedstimebetaling for uddannelse af frivillige i kommunernes redningsberedskaber. Se nærmere i vejledningen for enhedstimebetaling, herunder hvilke tidsfrister for ansøgning og regnskabsafklæggelse, der er gældende.
- Det er det kommunale redningsberedskab i kommunen, der på vegne af ungdomsbrandkorpset kan ansøge om og få tildelt enhedstimebetaling til godkendte uddannelsesaktiviteter i et ungdomsbrandkorps.
- Ungdomsbrandkorpset skal være tilknyttet det kommunale redningsberedskab, eller der skal foreligge en samarbejdsaftale mellem redningsberedskabet og ungdomsbrandkorpset.
- Satsen for enhedstimebetaling til medlemmer af ungdomsbrandkorps er en nærmere fastsat procentdel af den ordinære sats for enhedstimebetaling til uddannelse af frivillige i kommunernes redningsberedskaber.
- Der kan kun ydes enhedstimebetaling til uddannelse af medlemmer af ungdomsbrandkorps, der er i aldersgruppen 10 til 18 år.

Kataloget over godkendte uddannelsesaktiviteter er opbygget fleksibelt, så uddannelsesstedet (det kommunale redningsberedskab og/eller det tilknyttede ungdomsbrandkorps) kan gennemføre katalogets uddannelsesaktiviteter i overensstemmelse med de lokale behov og ønsker og under hensyntagen til deltagerne, der er medlemmer af et ungdomsbrandkorps. I kataloget findes også uddannelsesaktiviteter, der ikke er tilladt eller egnet for de yngste medlemsgrupper, ligesom visse uddannelsesaktiviteter stiller krav om fysisk evne, som ikke alle medlemmer kan honorere. Det er det kommunale redningsberedskab, der i samarbejde med ledelsen i ungdomsbrandkorpset, har ansvaret for, at uddannelsesaktiviteter gennemføres efter gældende regler og på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde.

Beredskabsstyrelsens katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter er ikke i sig selv en godkendelse af, at alle børn og unge må deltage i aktiviteterne. Dansk lovgivning, der gælder for børn og unges aktiviteter, regulerer også adgangen til at kunne deltage i aktiviteterne i kataloget.

Hvervning af medlemmer til ungdomsbrandkorps foretages lokalt og er underlagt gældende lovgivning samt lokale bestemmelser på området. Det er kommunen eller det pågældende ungdomsbrandkorps, som fastsætter optagelseskriterierne.

Katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter i ungdomsbrandkorps

Formål med uddannelsesaktiviteterne

Formålet med de godkendte uddannelsesaktiviteter er at udvikle deltagerens grundlæggende kompetencer indenfor samfundsrelevante beredskabsfaglige aktiviteter, herunder førstehjælp, forebyggelse, sikkerhed, brand og redning.

Uddannelsen er praktisk orienteret og fokuserer bl.a. på, at deltagerne:

- opbygger viden og færdigheder inden for beredskabsrelaterede emner
- er orienteret om redningsberedskabets opbygning og opgaver
- udvikles og trænes i samarbejde og teamwork
- udvikler evner til at hjælpe andre
- bliver bevidste om, hvordan ulykker kan forhindres i at opstå
- får kendskab til det lokale beredskabs arbejde og sammensætning

De godkendte uddannelsesaktiviteter indeholder ikke direkte et socialt element, da enhedstimerrefusionen ydes på baggrund af gennemført, beredskabsfaglig uddannelse. Det påpeges dog, at der i de fleste lektioner er mulighed for at gennemføre undervisningen med en høj grad af fokus på samarbejde og teambuilding, og at det er instruktørens opgave at gennemføre undervisningen med målgruppen i fokus, herunder også formidling af beredskabsfaglige emner på en måde, som imødekommer unge menneskers læringsbehov.

Kompetencemål og indholdstemaer

Formålet med uddannelsesaktiviteterne konkretiseres i de anførte kompetencemål og indholdstemaer. I kompetencemålene er der fokus på, hvordan viden, færdigheder og kompetencer kombineres og omsættes til handlinger.

Med udgangspunkt i deltagerens alder og fysiske formåen – og evt. også modenhed – kan den uddannelsesansvarlige vælge, at et eller flere indholdstemaer fravælges. På denne måde kan der tages størst mulig hensyn til den enkelte deltagers udvikling igennem uddannelsen.

Den uddannelsesansvarlige skal være opmærksom på, at sigtet med aktiviteterne er at styrke børn og unges interesse for at deltage i samfundsrelevant, beredskabsfaglig uddannelsesaktivitet. Denne interesse vil senere kunne bruges som et grundlag for eventuel rekruttering og hvervning af brandfolk og frivillige i kommunens redningsberedskab.

Katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter i ungdomsbrandkorps

Nedenstående kompetencemål og indholdstemaer danner baggrund for de godkendte uddannelsesaktiviteter:

- 1. Deltageren inddrager og nyttiggør relevant viden om sikkerhed, sundhed og fysisk formåen i sin hensigtsmæssige ageren, samt tager hensyn til egen sikkerhed ved løsningen af forskellige samfunds- og beredskabsrelevante opgaver.*
 - Sikkerhed, hygiejne og sundhed
 - Personligt beskyttelsesudstyr
 - Fysisk træning – løb, muskeltræning mv.
- 2. Deltageren yder på egen hånd førstehjælp og forebygger brand og ulykker i nærmiljøet og virker herved som forebyggelsesagent i dagligdagen.*
 - Førstehjælp
 - Forebyggelse af ulykker
- 3. Deltageren inddrager nyttig og relevant viden om farlige situationer i dagligdagen i sin forebyggelse og afhjælpning af mindre brand- og redningssituationer og ved hændelser med farlige stoffer.*
 - Slangeudlægninger
 - Grundlæggende redning
 - Knob og stik i redningsberedskabet
 - Farlige stoffer
 - Elementær brandbekæmpelse
 - Stiger
- 4. Deltageren inddrager og nyttiggør relevant viden om kommunikationsmidler og -metoder i sin praktiske løsning af kommunikationsopgaver.*
 - Kommunikation
 - Radio, telefon og andet kommunikationsudstyr i redningsberedskabet
 - Redningsberedskabet, herunder besøg ved statsligt beredskabscenter og kommunalt redningsberedskab

Katalogets struktur tager udgangspunkt i de anførte kompetencemål og indholdstemaer.

Målgruppe

Målgruppen er børn og unge mellem 10 og 18 år, der er interesseret i redningsberedskabet og har meldt sig som medlemmer af et ungdomsbrandkorps.

Den uddannelsesansvarlige skal løbende vurdere og tilpasse aktiviteterens sværhedsgrad, kompleksitet og omfang, således at deltageren får størst muligt udbytte af uddannelsesaktiviteterne. Den uddannelsesansvarlige skal sikre sig, at deltagerne får den nødvendige grundige oplæring og instruktion, så de kan gennemføre uddannelsesaktiviteterne fuldt forsvarligt, herunder at de er fortrolige med eventuelle brugsanvisningers oplysninger om arbejdet samt supplerende tekniske hjælpemidler.

Katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter i ungdomsbrandkorps

Uddannelsens rammer og vilkår

Den uddannelsesansvarlige og de tilknyttede undervisere planlægger, gennemfører og evaluerer løbende de forskellige uddannelsesaktiviteter under hensynstagen til følgende fire overordnede pædagogiske principper:

1. Uddannelsen skal være praksisnær
2. Uddannelsen skal lægge op til samspil og samarbejde
3. Uddannelsen skal indeholde og udfordre deltagerens refleksion
4. Uddannelsen skal involvere og aktivere deltagerne

Principperne er en del af det lærings syn, som Beredskabsstyrelsen lægger til grund for al uddannelsesvirksomhed. Meget mere om principperne og om læring og undervisning fremgår af "Brugs- og håndbogen", som findes på Beredskabsstyrelsens hjemmeside.

Uddannelsesaktiviteterne skal være tilpasset den specifikke målgruppe. På den måde vil undervisningen i de forskellige emner ske optimalt for den enkelte med en gradvis udvikling i kompleksitet, sværhedsgrad og omfang.

Det anbefales, at der gennemføres langtidsplanlægning, så katalogets uddannelsesaktiviteter spredes over flere år for den enkelte deltager. Efter en gennemført uddannelsesaktivitet vil der efter et eller to år være behov for vedligeholdelsesuddannelse i det pågældende emne med det timetal, der er anført for hver uddannelsesaktivitet (indholdstema). Timetallet for vedligeholdelsesuddannelse angiver det antal timer, der skal gennemføres hvert eller hvert andet år. Der er tale om en rullende plan for vedligeholdelsesuddannelse.

Undervisere

Underviserne skal overholde gældende lovgivning på området.

Der stilles ikke formelle pædagogiske krav til underviserne, men underviserne skal være fagligt kompetente indenfor de områder, som de underviser i. F.eks. er det naturligt, at det er en voksen med en brandmandsuddannelse, der underviser i de brandrelaterede emner.

Underviseren bør i videst muligt omfang tilrettelægge, gennemføre og evaluere uddannelsen under hensynstagen til de allerede nævnte fire overordnede pædagogiske principper. Hvis der i uddannelsen skal udstedes kompetencegivende beviser, eksempelvis i færdselsrelateret førstehjælp, skal de gældende instruktørkrav herfor være opfyldt.

Katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter i ungdomsbrandkorps

Godkendte uddannelsesaktiviteter vedr. Kompetencemål 1: <i>Deltageren inddrager og nyttiggør relevant viden om sikkerhed, sundhed og fysisk formåen i sin hensigtsmæssige ageren, samt tager hensyn til egen sikkerhed ved løsningen af forskellige samfunds- og beredskabsrelevante opgaver.</i>			
Indholdstemaer og underemner	Antal timer	Underviserkompetence	Emner findes også i..
1. a. Sikkerhed, hygiejne og sundhed <ul style="list-style-type: none"> • Brandmandens personlige beskyttelsesudstyr • Undgå indånding af skadelige stoffer fra forurenede indsatsbeklædning og materiel • Efterlevelse af regler og vejledninger inden for arbejdsmiljøområdet • Arbejdsteknik – pas på din krop. Løfte/bære/trække/skubbe • Inddragelse af lokale træningsrutiner, tilpasset målgruppen 	4	Brandmand	Fællesuddannelse
1. b. Personligt beskyttelsesudstyr – tryklufapparat <ul style="list-style-type: none"> • Betjening af tryklufapparatet • Åndedræt og åndedrætsgifte • Luftens sammensætning • Tilvænning og arbejde med apparat på ved løsning af indsatsrelaterede opgaver • Kompetenceudviklende træning- og øvelsesopgaver med apparat på og med fokus på høj fysisk belastning i indsatslignende situationer • Lokalt tilrettelagt øvelse i brug af tryklufapparat tilpasset målgruppen 	6	Brandmand	Grunduddannelse Indsats
1. c. Fysisk træning – løb, muskeltræning mv. <ul style="list-style-type: none"> • Fysisk arbejde under uddannelse og indsats • Kost og ernæring • Løbetræning • Styrketræning • Træning gennem boldspil og leg • Løbe- og muskeltest 	3	Brandmand	Værnepligtsuddannelse

Katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter i ungdomsbrandkorps

Godkendte uddannelsesaktiviteter vedr. Kompetencemål 2: <i>Deltageren yder på egen hånd førstehjælp og forebygger brand og ulykker i nærmiljø- et og virker herved som forebyggelsesagent i dagligdagen.</i>			
Indholdstemaer og underemner	Antal timer	Underviserkompetence	Emner findes også i..
2.a. Førstehjælp <ul style="list-style-type: none"> • Færdselsrelateret FHJ • FHJ 4 hovedpunkter • Læg en forbindelse • Håndtering af specifikke dagligdags skader • Hjerte lunge redning HLR • Nødflytning og livreddende FHJ • Alarmering • Shock/tegn på kredsløbssvigt • Psykisk FHJ • Blødninger, hovedlæsioner og brud 	12	Skal være instruktør i førstehjælp for at kunne udstede kompetence givende beviser	FHJ-uddannelse
2.b. Forebyggelse af ulykker <ul style="list-style-type: none"> • Brandfare i hjemmene • Brandfare i institutioner • Brandfare i det fri • Faren ved bål i nærheden af bygninger • Besøg en skole/daginstitution/plejehjem i beredskabets lokalområde • Røgalarmer og andre forebyggende tiltag 	3	Brandmand	Befolkningsuddannelse

Katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter i ungdomsbrandkorps

Godkendte uddannelsesaktiviteter vedr. Kompetencemål 3:			
<i>Deltageren inddrager nyttig og relevant viden om farlige situationer i dagligdagen i sin forebyggelse og afhjælpning af mindre brand- og redningssituationer og ved hændelser med farlige stoffer.</i>			
Indholdstemaer og underemner	Antal timer	Underviserkompetence	Emner findes også i..
3.a. Slangeudlægninger <ul style="list-style-type: none"> • De forskellige slangetyper • Hvordan sættes slangerne sammen • De forskellige strålerør og hvordan de bruges • Udlægning og pakning af slange • Samarbejde • HT-, B/C- og skumudlægning • Forlænge et B/C-angreb • Lokalt tilrettelagt øvelse med slangeudlægninger tilpasset målgruppen 	7	Brandmand	Grund- og Funktionsuddannelse Indsats
3.b. Grundlæggende redning <ul style="list-style-type: none"> • Løft af byrder herunder donkrafte, taljer mv. • Brug af luftpuder • Samarbejde • Lænsning • Belysning • Simple afstivninger • Gennembrydning • Båretransport • Lokalt tilrettelagt øvelse med fokus på redning, tilpasset målgruppen 	7	Brandmand	Redningsuddannelse
3.c. Knob og stik i redningsberedskabet <ul style="list-style-type: none"> • Tolværks belastningsevne • Ottetalsknob, dobbelt ottetalsknob også med dobbelt løkke, syet ottetalsknob, sikkerhedsknob • Dobbelt halvstik og pælestik • Brug af tov i løsning af forskellige opgaver • Øvelser med tovværk tilpasset målgruppen 	4	Brandmand	Fællesuddannelse

Katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter i ungdomsbrandkorps

<p>3.d. Farlige stoffer – særlige dragter, pumper, faretavler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Farlige kemikalier i hjemmet • Syrer og baser • Beskyttelse mod kemikalier • Opbygning af skadestedet særligt for CBRN hændelser • Førsteindsats og information • Faretavler, kemikalieindsatskortene, hjemmeside og apps • Personligt beskyttelsesudstyr • Rensning/dekontaminering af forurenede personer og tilskadekomne • Standse spildet • Opsamling og omladning af stoffet vha. specielle pumper 	4	Brandmand	Grund- og Funktionsuddannelse Indsats
<p>3.e. Elementær Brandbekæmpelse – brandtrekanten og brandslukning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brandtrekanten • Slukningsprincipper – Hvordan slukker jeg/vi en brand? • Prøv at slukke en mindre brand • Forskellige farlige brandsituationer fra dagligdagen • Antændelsesgrænser • Undervisning i brandforløb tilpasset målgruppen 	3	Brandmand	Grunduddannelse Indsats
<p>3.f. Stiger</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikkerhedsregler • Opstilling – Rodsikring og topsikring • Gang i stiger • Øvelser med stiger og arbejde i højden tilpasset målgruppen 	2	Brandmand	Grunduddannelse Indsats

Katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter i ungdomsbrandkorps

Godkendte uddannelsesaktiviteter vedr. kompetencemål 4: <i>Deltageren inddrager og nyttiggør relevant viden om kommunikationsmidler og metoder i sin praktiske løsning af kommunikationsopgaver.</i>			
Indholdstemaer og underemner	Antal timer	Underviserkompetence	Emner findes også i..
4.a. Kommunikation <ul style="list-style-type: none"> • Kommunikation i redningsberedskabet • SINE og brug af terminaler • Andet kommunikationsudstyr • IT og brug af kortmaterialer mv. • Det fonetiske alfabet • Lokalt tilrettelagt øvelse med radio tilpasset målgruppen 	2	Brandmand	Grunduddannelse Indsats
4.b. Redningsberedskabet <ul style="list-style-type: none"> • Redningsberedskabets opgaver, udrykningskørsel, redning, slukning mv. • "Hvem gør hvad, når det går galt?" • Hvad sker der når der alarmeres? • Skadestedets opbygning og de særlige farer forbundet med de opgaver der skal løses. • Fordeling af opgaverne på skadestedet – udrykningsstyrkens opgaver på leder- og manuelt niveau. • Udrykningskørsel, redning og slukning af brand • Særlige skadesteder • Terrorhændelser • De psykiske og fysiske krav der stilles til brandmanden • Besøg ved et statsligt beredskabscenter • Besøg ved et kommunalt redningsberedskab 	8	Brandmand eller lignende	Grunduddannelse Indsats

Katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter i ungdomsbrandkorps

Oversigt over det maksimale tidsforbrug pr. indholdstema.

Indholdstema	Antal timer
Nr. 1.a. Sikkerhed, hygiejne og sundhed	4
Nr. 1.b. Personligt beskyttelsesudstyr – trykløftsapparat	6
Nr. 1.c. Fysisk træning – løb, muskeltræning mv.	3
Nr. 2.a. Førstehjælp	12
Nr. 2.b. Forebyggelse af ulykker	3
Nr. 3.a. Slangeudlægninger	7
Nr. 3.b. Grundlæggende redning	7
Nr. 3.c. Knob og stik i redningsberedskabet	4
Nr. 3.d. Farlige stoffer – særlige dragter, pumper, faretavler	4
Nr. 3.e. Elementær Brandbekæmpelse – brandtrekanten og brandslukning	3
Nr. 3.f. Stiger	2
Nr. 4.a. Kommunikation	2
Nr. 4.b. Redningsberedskabet	8
I alt	65

Indholdstemaerne anvendes ved ansøgning om enhedstimebetaling og aflæggelse af regnskab for den bevilling, der er modtaget.

Katalog over godkendte uddannelsesaktiviteter i ungdomsbrandkorps

Vedligehold

Medlemmer af ungdomsbrandkorps må kun gennemføre en uddannelsesaktivitet én gang, hvis der søges om enhedstimebetaling for aktiviteten. I efterfølgende år kan der søges om enhedstimebetaling for at vedligeholde kompetencerne, fordelt med henholdsvis 12 timer første år og 12 timer andet år, hvoraf 3 timer i andet år skal benyttes til obligatorisk vedligehold af førstehjælp. Timer til vedligehold – fraregnet de 3 timer øremærket førstehjælp i år 2 efter uddannelse er valgfrie, så længe de afvikles inden for katalogets godkendte uddannelsesaktiviteter og dokumenteres ved regnskabsaflæggelse.

Vedligehold 1. år	Vedligehold 2. år
12 timer valgfrit inden for kataloget	9 timer valgfrit inden for kataloget 3 timer førstehjælp

* * * * *